

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 368/2021
02.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасмине Стаменковић, председника већа, др Илије Зиндовића и Татјане Миљуш, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Арсеније Ковачевић, адвокат из ..., против туженог З.У.А. „АС – Фарм“ Београд, ког заступа привремени заступник Александра Илић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3132/17 од 22.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 02.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3132/17 од 22.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2268/16 од 19.04.2017. године у ставу првом усвојен је тужбени захтев тужиле, па је утврђено да је тужилци престао радни однос дана 15.07.2011. године на незаконит начин код тужене. У ставу другом усвојен је тужбени захтев тужиле, па је обавезана тужена да тужилци исплати накнаду штете због незаконитог престанка радног односа у укупном новчаном износу од 600.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 27.12.2011. године. У ставу трећем обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3132/17 од 22.01.2020. године, у ставу првом изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2268/16 од 19.04.2017. године у ставу првом изреке и у том делу је тужба одбачена као неблагоприятна. У ставу другом преиначена је пресуда Основног суда у Београду у ставу другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се обавезе тужени да тужилци исплати накнаду штете због незаконитог престанка радног односа у укупном новчаном износу од 600.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 27.12.2011. године. У ставу трећем преиначено је решење о трошковима поступка и одбијен захтев тужиле за накнаду трошкова поступка. У ставу четвртом обавезана је тужилца да привременом заступнику туженог накнади трошкове другостепеног поступка.

Против наведене пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену и дозвољену ревизију, због битне повреде одредаба поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђењу нижестепених судова, тужила ... била је запослена код туженог на неодређено време по Уговору о раду од 16.04.2009. године. У периоду од 18.07.2011. године до 16.08.2011. године тужила се налазила на боловању услед привремене спречености за рад. По окончању боловања, обратила се послодавцу са захтевом за коришћење годишњег одмора. Како тужила није обавештена да ли јој је одобрен захтев за коришћење годишњег одмора, дана 19.08.2011. године појавила се на послу, када је друга запослена као одговорно лице код туженог обавестила да је добила отказ. Решење о отказивању уговора о раду није добила, већ је дописом од стране инспектора рада обавештена да јој је отказан уговор о раду. Послодавац, овде тужени, доставио јој је радну књижицу препорученом пошљицом дана 20.09.2011. године. Тужба у овој правној ствари, којом тужила захтева да се утврди да јој је радни однос престао на незаконит начин, поднета је 27.12.2011. године.

Првостепени суд је мериторно одлучивао о тужбеном захтеву тужиле да се утврди да јој је радни однос престао на незаконит начин, што је и утврђено првостепеном пресудом. Истом пресудом тужили је досуђена и накнада штете због незаконитог престанка радног односа. Другостепени суд налази да је тужба за утврђење да је тужили радни однос престао на незаконит начин поднета протеклом законом прописаног рока од 90 дана од сазнања за повреду. Из наведених разлога првостепена пресуда је преиначена и одбачена тужба по том захтеву као неблагоприятна. Како је по налажењу другостепеног суда тужба у погледу тог захтева неблагоприятна, то је неоснован захтев тужиле за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа, па је у том делу првостепена пресуда преиначена и одбијен тужбени захтев тужиле за накнаду штете.

Правилан је закључак другостепеног суда да је тужба у овој правној ствари поднета после законом прописаног рока.

Одредба члана 195. Закона о раду, тада важећег, предвиђала је да против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан, а кога запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора јесте 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду.

Рок од 90 дана за заштиту права запосленог судским путем је преклузиван. Наведени рок почиње да тече од достављања решења, односно сазнања за повреду. Повреда права запосленог у конкретном случају учињена је фактичком радњом послодавца – отказивањем уговора о раду без доношења решења. Тужила је за ту повреду права, према сопственом казивању, сазнала 19.08.2011. године, а најкасније

20.09.2011. године када јој је достављена радна књижица. Од тог момента, као дана сазнања за повреду, почео је да тече преклузивни рок од 90 дана. Како је од сазнања за повреду до подношења тужбе протекло законом прописани рок, то је правилна одлука другостепеног суда којом је одбачена тужба као неблагоприятна.

Ревизијом тужиље оспорава се такав закључак другостепеног суда. Истиче се да радни однос није могао престати фактичком радњом туженог, без доношења решења. Закон децидно предвиђа када и на који начин запосленом престаје радни однос па у тужилји није могао престати радни однос на описани начин, без доношења решења о отказу.

Неосновани су изнети ревизијски наводи тужиље. Чињеница да тужилји отказ није дат на законит начин чини меритум наведеног спора, о ком се не може одлучивати када је тужба поднета протеклом рока прописаног законом. Чињеница да није донето решење о отказу управо представља повреду права поводом које тужилја тражи судску заштиту. Осим тога, неспорна је чињеница да решење о отказу никада није ни донето па би, према правном резонувању ревидента, постојао неограничен рок за подношење тужбе по овом основу, што није и не може бити случај. Како се незаконитост престанка радног односа запосленом утврђује одлуком суда, у складу са одредбом члана 191. став 1. Закона о раду, која одлука у конкретном случају није донета јер је тужба поднета протеклом законом прописаног рока, неоснован је и захтев тужиље за накнаду штете због незаконитог престанка радног односа.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд одбио је ревизију тужиље као неосновану и одлучио као у изреци применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасмина Стаменковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић